

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: уліця Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш фряковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Передплата у Львові в агенції днівників пасажа Гавсманна ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік зр. 2-40
на пів року „ 1-20
на чверть року „ —60
місячно . . „ —20

Поодинокое число 1 кр.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5-40
на пів року „ 2-70
на чверть року „ 1-35
місячно . . „ —45

Поодинокое число 3 кр.

Вісти політичні.

Чеські газети доносять, що конференція ексекутивного комітету правіці, котра була заповідаєва на четвер дня 13 с. м. відбуде ся пізніше. Після Narod. List. председатель парламентарної комісії правіці пос. Яворский конферував в суботу з президентом міністрів гр. Туном.

Після N. fr. Presse зложений онорди на конференції німецьких опозиціоністів реферат для Чех єсть результатом спільної роботи послів Пергелта, Прадего і Бернрайтера. Еляборат той обнімає два аркуші битого письма, підчас коли реферати з інших країв, а іменно Сирії і Тиролю суть без порівняня обширніші і містять в собі крім жадань Німців також основні мотиви, підперті історичними і статистичними даними.

На вчерашнім засіданні чеського сойму внесене пос. Скарди, жадане зміни ординації виборчої до сойму передано окремій комісії. — Опісля пос. Енгель мотивував своє внесене, жадане вибрани комісії для наради над цісарским посланням до сойму. Бесідник заявив, що опір Німців против адреси до трону єсть неоправданий і жаль, що верховодячі мужі державні не звертають більшої уваги на експанзивну, насильну політику Німців та не ставлять їм для переваги сполучення славянських елементів і підпори тих Німців, що руководять ся справедливою і правом. Головні точки

адреси мають на цілі добробит краю і держави та скріплене звязи сполучаючої нарід з династією. Хоч цісарске послание до сойму не містило в собі відповіді на всі точки адреси, то все-таки було в ній багато гадок, важних для будучности і консолідованя внутрішних відносин політичних. Нарід чеський був і єсть ще нині готов до порозуміння і не тратить надії, що ще в послідній хвили удасть ся згоду досягнути. Др. Енгель закінчив свою бесіду цитатом Iustitia fundamentum regnorum і Viribus unitis та окликом: Нехай Бог благословить і удержув при найдовшім панованню нашого Цісаря! — Бесіду приято грімкими оплесками в палаті і на галеріях.

Зачувати, що конференція для роззброєня буде радити лиш над тими справами, які порушено в другій половині російського окружника в серпня 1898 р. При тім має бути виключене все, що дотикає відносин держав межі собою або справ уноріюваних договорами. Кожда держава буде мати лиш один голос.

НОВИНИ.

Львів для 11-го цвітня 1899.

— Іменованя. Дирекція почт і телеграфів надала посади: 1) почтмайстрів: В Великих Очах Стан. Цішевському експедиентови з Рудник, в Долині Фел. Манастирському почтмайстрови з Коломиї, в Зьвіривці експедиторови Генр. Кшановиче-

ви; 2) експедиентів поштових: В Боянові експедиторови Казим. Трешці, в Ворохті емерит. капітанови і експедиторови Ерн. Саломонові, в Ясінці емер. підофіцерови жандармерії Ів. Карчмарчикови, в Утечку експедиторови Ігн. Знамировському, в Псарах на двірці начальникови стації Стан. Лясецькому, в Озерянах коло Бучача експедиторови Ант. Кошакови, в Дублянах емер. управителеви почти Едм. Гогенаверови, в Товстообах Мих. Фіялі, в Боднарові на двірці начальникови стації Винк. Леглерови, в Новій греблі на двірці начальникови стації Володисл. Штафі, в Вязівниці емер. підофіцерови жандармерії Мих. Фріхови.

— 3 перемисної епархії. Завідателства одержали оо.: Мар. Антоневич в Краснім і Петро Підляшецький в Лобозві, а сотрудицтва оо.: Григ. Романець в Княжполю, Петро Лучечко в Радимні і Петро Янів в Яблонові. — Презенту на Грімно одержав о. Маркел Раставецький. — Крилошанськими відзнаками наділений о. Вас. Лев в Яжові старім.

— Львівський університет числив в минувшій півроці змовім 98 професорів, з тих 44 на виділі філософичнім, 21 на правничім, 21 на медичнім і 12 на богословеским. В повисшій числі професорів 48 було звичайних, 11 надзвичайних, 36 доцентів і учителів, а надто два професори титулярні і один почесний. — Слухачів було в тім семестрі 1901, т. є. на виділі правничім 1220, теологічнім 308, філософичнім 217 і медичнім 156. З того загального числа було слухачів звичайних 1730, надзвичайних 171, галичан 1832, чужосторонних 69. Що до народности було Поляків 1336, Русинів 553, переважало на правах

ЧЕРВОНІЙ МАЛЬПЕЛЬО.

(З італійського — Джованні Вергі.)

(Конець).

Мати Мальпеля була в розпущі, що мав такого ледачого сина, і вкінці він зробив ся як той битий пес, що сейчас утікає, ховаючи хвіст під себе, скоро лиш здалека заздрить яку людську стать, та остаточно виголоднілий і здичілий, стає подібний до вовка. Під землею, в закопі, було одинокое місце, де люди терпіли его, хоч який він був обдертий і поганий, і він був як створений до тої роботи з своїм червоним волосем і поганими котячими очима. Суть осли, що літами працюють в закопах і ніколи звідтам не виходять; їх ссускають на шпурах до підземної норі і они остають там як довго живуть. То вправді старі осли, які повинні би вже піти на окописко, і не коштують більше, як по десять — дванадцять франків, але до роботи під землею они як раз добрі, а Мальпельо певне не був ліпший від них, і коли він в суботу вечером виходив на світ, то хіба лиш тому, що мав руки і міг вчіпити ся за шпурок, та дати себе витягнути на гору, аби занести матери тиждєвий заробок.

Певне і він був би волів, так як Ранокіо, працювати на горі, під синім небом, в світлі сонця, і співати собі при роботі, або бувби як батько Гаспаре, старий візник, розвозив свій пісок цілий день по околиці; або ще

радше був би став рільником, аби ціле життя бути на свіжійм воздуху, в полі або саді, та дивити ся на синє море та слухати співу птиць. Але праця в закопі була ремеслом его вітця і в тім ремеслі він виріс. І роздумуючи над всім тим, показував Ранокієви місце, де пісок засипав его вітця. Візник, з люлькою в устах, скінчив як раз набирати пісок і сказав ему, що тепер, як заберуть весь пісок, віднайдуть тіло вітця, що мав на собі майже нові барханові штани. Ранокію бояв ся, але Мальпельо ні. Він оповідав, як від дитинства перебував під землею і як отець взяв его перший раз з собою до закопа і опроваджував его по підземних хідниках. Відтак витягнув руки на право і на ліво, та описував, як розходять ся підземні дороги там в долині, під ними у всіх напрямках, як далеко лиш засягне око. Оповідав також, що вже багато людей не вернуло звідтам, лише або їх присипала земля, або заблукали ся, та не могли назад вернути до закопу.

Але коли одного дня при набранню піску найдено один черевик погубного Мальпелевого вітця, почав хлопець так трясти ся, що мусіли его шпурами витягнути на гору, так як і осла, що ладить ся погубати. На диво всіх, не найдено ні тих майже нових штанів погубного, ні его самого, хоч досвідні робітники впевнювали, що то мусить бути як раз то місце, де завалило ся склепине закопу. А один робітник, що був ще новиком в ремеслі, замітив адивований, який той пісок мусить бути примхований, що він так на всі сторони розкинув небіжчика, в инший бік чоботи а в инший ноги.

Отже від коли найдено той черевик, напав на Мальпеля такий страх, що з піску виставив ся і боса нога вітця, що він не хотів ані разу віткнути своєї лопати. Его били і силували, але то не помогло; він винайшов собі роботу в другім кінці закопу і ніяк не хотів вернути на своє місце. Два або три дні пізніше найдено справді трупа погубного, одітого в майже нові штани. Скулений, похилений наперед, виглядав як би був забальзамований. Кривобокий Мому замітив, що він мусів мати дуже тяжку смерть, бо земля не приплескала его, лише уложила ся як склепине над ним, і так живцем его похоронила. Навіть можна було бачити, що він мусів гребети руками, бо пальці були покалічені і нігті пооблазнили.

— Так само як син — додав кривобокий — він гребав з середини, а Мальпельо зверху.

Але хлопцєви не сказали того до очей, бо знали, що він був підтайний і мстивий.

Візник забрав так само трупа, як би забрав пісок або здохлого осла. Одинокое різницею сим разом було лиш то, що розходило ся о „хрещене“ мясо. Вдова вкоротила штани і сорочку і дала їх Мальпелєви, що тим способом перший раз в своїм житті прийшов до майже нового одія. Черевики сховано доки Мальпельо не підросте, бо їх не можна було зробити меншими, а жених сестри не мав охоти брати чобіт з умерлого.

Але Мальпельо надів майже нові барханові штани з вдоволенем; они видались ему такі м'яккі і гладкі як колись рука вітця, коли

і теології, Болгарин 1, Німців 9, один Хорват і один Чех. Віроповідане поділило слухачів ось як: обряд рим. кат. 916, грек. кат. 567, вірм. кат. 13, евангел. 12, один меноніт і 392 жидів.

— **Стан. Андрашка**, практиканта краківського товариства обезпечень, уязненого за продаж товариству „Фейкс“ тариф від градових обезпечень, — о чім ми недавно писали — випущено на волю і слідство занехано. Вина его не дасть ся підтягнути під кодекс карний, а єсть тільки справою товариства. Андрашка покарало краківське товариство обезпечень в той спосіб, що прогнало его зі служби.

— **Міліярд мінут.** Супроти наближаючого ся початку 20-го віку, якийсь amator статистики обчислив, що менше більше около 30 цвітня 1902 р. о год. 10 мін. 40 перед полуднем мине міліярд мінут від початку нашої ери, т. є. від народження Христа.

— **Новий пасаж у Львові** мають будувати оо. Бернардини на грунтах положених при улиці Валовій і Чарнецького, де тепер стоїть на-ців зручнований монастир і будинок гімназії. Стане там цілий ряд камениць, котрі много причинять ся до краси сеї часті міста.

— **Богаті жебрачки.** В Берні померли майже рівночасно дві сестри, 80-літні старушки, що жили в жебранні. При ревізії знайдено поховані в різних місцях 99 штук дукатів, 4000 зр. готівкою і 40.000 ар. в різних цінних паперах.

— **Пожива а голос.** Загально відомо, що тютюн і алкоголь впливають шкідно на голос. Слина лагодить звук голосу, а оцет чинить тони острыми. Найбільше острый голос мають мужичини, уживаючи до цити яблочник, і жєнщини від їди грушок. Декотрі кваси рослинні ділають дуже добре на голос: добрі є солодкі помаранчі, а свіжо витиснений сок цитриновий з водою, ділає на голос знаменито. Вистерігати ся треба острих сосів і підбуджуючих напиктів. Солодкі страви, креми, легомини, сирени і т. п. не служать особам, котрі мусять много говорити, і рішучо треба їх встерігати ся.

— **Продали дитину за 1½ марки зарібниці** Йоган і Маргарета Шад у Фрігавзен коло Франкфурта в Німеччині. Підчас мясничі перебували в тім селі комедіанти і до них згозосили ся Шад та предложили їм кучно своєї 5-місячної дитини. Зроблено контракт і директор комедіантської

спілки Трабер набув за 1½ марки (90 кр.) право розпоряджати дитиною як своєю власною до 20 року єї життя.

— **Помер** Константин Ленкий, син катихита львівської гімназії Франц-Йосифа, о. Онуфрія Ленкого, єкінчений богослов, дня 7-го с. м., в 25-тім році життя.

Господарство, промисл, торгівля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

— Чи оплатити ся меншим господарям закладати ставки? По нашій думці оплатило би ся ще й добре, але лиш поступовому, ученому і запопадливому господареві, бо не досить лиш викопати саджавку, та напустити риби; треба ще і знати, як коло риби ходити, як єї вжиткувати і як погодити рибне господарство з цілим прочим господарством. Того чєй не потреба говорити, що як в кожєдїй галузі господарства, так і в сїй треба добре рахувати і звязати на сторону практичну, а не брати ся до неї лиш ддятого, що н. пр. сусїд так робить. Коли в селі т. зв. дідич заводить собі став, то ще не виходить з того, що і малі господарі мають то також робити. Рибне господарство, як і кожда инша галузь господарства, повинно бути лиш одним жєрелом більше для загального доходу. Заводженє ставок для менших господарів надає ся дуже добре лиш там, де сьуть того рода неужитки, що не можна їх в инший спосіб використати, як н. пр. мокляки, багна, охаби, вікна; де єсть близько вода, котру можна би до ставку спустити, як н. пр. місця, положєні над потоками, жєреловища, і т. п. Хосєн з рибного господарства такий, що має ся рибу для власного ужитку а відтак і на продаж, а риба, звісно, річ ласа і добре платить ся. Іще з одною обставиною треба у нас числити ся: у нас в деяких сторонах навіть риба в ставі не безпечна від злодіїв.

— Кілька слів про управу маку. Мак сє ся задля зерна, котре дає дуже добрий, легко стравний олій, уживаний до страв

(ним фальшують столову оливу), в малярстві до фарб і до робленя лякерів; само зерно уживає ся за приправу до всіляких тіст. Задля того мак платить ся досить добре і его сїють декуди цілими ланами; однакж збірка коштує дуже багато, і ддятого борше можна їй дати раду в меншїм господарстві. Сїяє маку може добре оплатити ся помєншим господарям, але мак потребує, щоби коло него походити. Суть два головні роди сїйного маку: 1) т. зв. діркастий мак, видатїйший на зерно, і 2) слїпий мак; в першїм головки, коли до-спіють, пукають в горі і дістають дірки, в другім головки суть замкнені. Після барви зерна розрізняємо такі відміни; сивий, в білим, червоним і бруняним цвїтом; синий, зі ставлево-синим зерном і тїлїсто-червоним цвїтом та темно-червоними цятками в сподї; білий мак в великим білим зерном і білим цвїтом та червоними цятками в сподї, зерно его велике і має в собі багато олію, і ддятого платить ся трохи дорожше, але се мало видатна відміна. Мак удає ся всюди там, де єсть збіжє; він любить добре оброблену, як би в городї глиняковату землю, богату у вапно, і затишне місце, але не удає ся на пісках і на тяжких та мокрих грунтах. Мак найліпше сїяти по гноєних окопових ростинах і по перелозї. Де вимєранє ріпак, можна засїяти мак. Поле, чи город, мусить бути під мак дуже чисті, бо він в перших 5 до 6 тиждєнях ростє дуже поволи і хопта его приглушує. Ддятого треба его часто полоти, 2 до 3 рази обсапувати а конаєць під-гортати. Також треба уважати, щоби не стояв за густо. Мак сїє ся трудно і ддятого треба додати до него в троє тїлько піску або пополу і сїяти широко. Сїє ся при кінци марта або в початком цвїтня і ліпше посїяти за рідко як за густо. Мак збирає ся через кілька недїль, бо головки досївають одна по другій. Дїркастий мак треба добре дощипувати і на-самперед висипати зерно а відтак ще дос, шувати головки, розрізувати і вибирати все зерно. Мак треба держати в неповних мішочках на подї і від часу до часу пересипати, щоби не був стухлий.

Переписка господарєка.

— **А. П. в О. Читатель:** Підручника о закладаню ставів і годівлі риб та раків в рускій мо-

гладила его з пестощів по твердїм червонім волосою. Черевики повісив він на кілку над своїм сінником, немов би то була не знати яка вартна річ, а в недїлю вдєймав їх, чистив та пробовав. Відтак уставляв їх один коло другого на землі і довго їм приглядав ся, підперши руками бороду — хто знає які гадки ворухили ся тоді в его бідній голові!

І чудний був собі той Мальпельо! Тому що унаслідив також по вітци джаган і лопату, брав ся до роботи в копальні, хоч они були за великі і за тяжкі на его слабї сили; а коли его питали, чи не єхоче їх продати, ему заплатять за них так як за нові, то він відповів різко: „Нї!“ Его отець так виглядав їх ручки своєю прадею, що він не зробив би того ліпше, хочби жив і єто літ.

В тім часї здох сїрий осел з перетяженя і старости і візник Гаспарє вивіз его далеко та кинув его в яму.

— Так все діє ся — воркотїв Мальпельо — знаряди, що все вислужили, викидає ся. — І він віднайшов трупа „Сїрого“ в глїбокій пропасти та потягнув за собою силою і Раноккія, що цілком не мав до того охоти.

Але Мальпельо сказав ему, що на сїм світі треба привикати до кожного виду, всьо одно чи він хороший чи поганый. І з звїрєскою цїкавостію уличника приглядав ся, як пси з цілої околиці збігали ся і жєрли ся о мясо „Сїрого“. Пси скавулячи поутїкали перед хлопцями, коли они появили ся і чатували лакомо споглядаючи з противлежного горбка; але Мальпельо не позволив, аби їх Раноккію проганяв каміннями.

— Видиш ту чорну суку? — сказав. — Она не боїть ся твоїх каменїв, бо голоднійша як другі. Диви ся, яка она жуда.

Раноккію бояв ся сови і кєртиць. Але рудий сварив на него за те, бо хто мусить жити самітно, не повинен нічого боїти ся.

— Ти привик був дома пустувати і пєстити ся — говорив до Раноккія. — Але тепер вже то скінчило ся; тепер мусиш жити під землею і не можеш боїти ся ні кєртиці ні лилика, ні сови; лилики то старі кєртиці з крилами, а кєртиці держать ся близько умерлих.

Між тим Раноккію мав велику привєчїє оповідати Мальпельє, на що суть звідї на небі та розказував ему, що там у горі в рай, куди дістають ся умерлі, що були тут на землі добрі і не робили своїм родичам прикрєстий і жури.

— Хто тобі то сказав? — питав Мальпельє, а Раноккію відповів, що его мати.

Мальпельє усміхнув ся, як той що щось ліпше знає.

— Твоя мати говорила тобі то, бо ти не хлопець, не мужчина.

І подумавши хвильку додав:

— Мій отець був такий добрий і так мало зробив кому прикрєсь, що всі прозвали его „туманом“. А однакж він не там в горі а під землею. Найшли навіть его знаряди, черевики і ось ті штани, що їх маю на собі.

Не довго по тім Раноккію так заслаб, що вечером мусїли его випосити з закопу; кожного дня мучила его горячка. Один робітник сказав, що той хлопець не падає ся до копальні, та що треба виховати ся в закопі, аби видержати цілу ту тяжку роботу. Мальпельє наповнила гордієть, що він в закопі впріє і помімо всіх невідгїд і нездорового воздуха чує ся сильним і здоровим. Він брав Раноккія на плєчі і на свій спосіб потїшав его, бючи і сварячи на хлопця. Але одного дня дістав Раноккію від такого удару вибух крови. Наполоханий Мальпельє заглянув ему чим скорше в уста і ніс, аби побачити, що хлопцеві стало ся і присягав ся, що то неможлива річ, аби від такого легкого удару міг настати вибух крови. На доказ бив себе з цілої сили

каменем в плєчє і в груди. Один робітник, що при тім стояв, ударив его навіть так сильно в плєчі, що задудніло як в барабані, але Мальпельє навіть не подав ся і аж коли робітник відійшов, замїтив:

— Бачиш? Мені то нічо не шкодить! А той сильнійше ударив як я, будь того певний!

Але Раноккію не приходив до здоровля, плював і дальше кровію і кожного дня мав горячку. Тепер Мальпельє ховав потайки як міг по кілька сольдів з свого тиждевого заробку, аби купити ему трохи вина і теплого росолу, дав ему навіть свої майже нові штани, аби ему було тепліше. Однакж Раноккію дальше кашляв, часом номов дусив ся, а вечером не було средств аби побороти дрож, хочби его був вкривав не знати чим і клав зараз коло огня на цілу ніч. Непорушно, якби скаменїлий, з руками заложеними на колїна, сидїв Мальпельє похилєний над ним, вдивлював ся широко отвертими очима в его лице, немов би хотїв его відмалювати, а коли почув, що він тихо стогне, шєптав до себе:

— Ліпше ддя тебе, як скорше умрєш. Коли так мавш терпїти, то ліпше як умрєш!

А влєститель копальні гадав, що Мальпельє міг би бідному хлопцеві розбити голову, та що треба его стерегти.

Одного понедїлка не прийшов Раноккію до копальні і влєститель затирав руки з вдєволеня; бо коли хто такий хорий, то се лиш завада при роботі а ніяка помїч. Мальпельє до-відав ся, де він мешкає і відвідав его в суботу вечером. Бідний Раноккію страшно виглядав, а мати плакала і нарікала, немов би він зара-бляв на тиждєнь хоч яких десєть лір.

Того вже Мальпельє не міг ніяк зрозумїти і він спитав Раноккія, чого его мати так побиває ся, коли він вже майже від двох мїсєцїв не заробив навіть на хлїб. Але бідний Раноккію не слухав его і здавало ся, що чи-

ві нема. Польського підручника не знаємо також, крім „Okólnik-ів“ Товариства рибацького в Кракові, в котрих єсть багато важного і цінного матеріалу о рибній господарці. Між иншими єсть в тих „Okólnik-ах“ з 1894 більша розвідка, узглядаюча господарські відносини в Галичині під заголовком: *Zużytkowanie rzek, stawów, bagien, jezior i dołów torfowych na chów ryb, raków, i pójawek, przez Ludwika Lindesa*. Однакж тоті „Okólnik-и“ за дороги, бо кожний, обнимаючи 48 до 56 сторін, коштує 1 зр. 20 до 1 зр. 30 зр., а відтак і не знаємо, чи можна би їх з давніших літ дістати. З німецьких підручників, котрих єсть багато, а з котрих деякі єсть навіть дуже добрі, найважніший отелі: *Max. von dem Borne, Teichwirtschaft, 4 Aufl. 2 марки 50 феників (1 зр. 50 кр.);* того самого автора *Künstliche Fischzucht, 4 Aufl. 2 м. 50 фен.* — Дуже добра книжка єсть *Lehrbuch der Fischzucht v. Paul Vogel, Bautzen 1898, ціна 6 зр. 90 кр.* Всі ті книжки можете дістати у віденській книгарни *Wilhelm Frick, Hof-Buchhandlung, Wien, Graben 27.* — То правда, що ми о сій галузі господарства подрібно не писали, але ми її давнішими роками порушували і вказували на важність для селян і поменших господарів, а повніше в „Добрих радах“ розбираємо сей предмет обширніше.

Т. Б. в Утопорах коло Косова: 1) Безроги чистої раси, йоркшири, можна дістати в Підгірцях коло Стрия у г-р. Юл. Бруницького; треба адресувати: *Zarząd chlewni centralnej o. k. Tow. gospod. lwowskiego*. Але мабуть чим вже не запізно буде. О закупно треба завжди борше зголошувати ся і замовити собі наперед весняні поросята. Однакж не завадить запитати. Запитайте також листовно о. К. Кузика, руськ. пароха в Махнові а той, коли буде мати, то продасть та ще й порадить як би найлегше спровадити безрогу аж до Вас. Спровадження безрог доброї раси оплатило би ся, але в такому случаю, коли би ту расу можна розмножувати дальше. На то треба би одного кнурика і кілька льошок, бо лиш одна льошка або лиш один кнурик помішали би расу і ледви чи поправили би домашню. Вже в самих перших початках можна би мати дохід із продажу расових поросят на приховок. — 2) В нашім краю роблено вже не раз пробу з розмножуванем кріликів, але бодай о скільки ми то знаємо, про-

би не удавали ся, а те по нашій думці ось чому: Крілики дуже множать ся; годована їх легке і не дороге; але що з ними робити, коли розмножать ся? Отсе найбільший клопіт і тому люди практичні не хотять брати ся до годівлі кріликів; годують їх доси деякі любители. А однакж з кріликів можна би мати великий пожиток. Насамперед — а то дуже важна була би для наших людей річ — можна би жити ся мясом з кріликів, а жити лиш пісним борщем та капустою і бараболями. Ба, але мясо з крілика треба би уміти приправити на дико, з острим корінним сосом, раз так другий раз инакше, щоби оно не переїло ся, а наші сільські гасдині по найбільшій часті не уміють зварили або спечи навіть волового мяса або курки! Дальше не знають наші люди, що робити зі шкірками кріликів, а їх можна би на всілякі способи зужиткувати, хоч правда, що у нас прийшло би ся то досить трудно. Відтак розходить ся о расу, яку найліпше годувати. Що до раси, то в Англії, Швейцарії і Німеччині а також і у нас в Австрії уважають т. зв. сріблястого крілика за найкрасшу і найужиточнішу расу. Отже коли би Ви хотіли розмножити собі ту расу, то Вам би треба віднести ся до предсідателя клубу годівельників сріблястих кріликів у Відні: *August Schmied, Wien XVIII. Gersthofstrasse 86* або ліпше до предсідателя товариства годівельників кріликів у Відні: *H. J. Schwaab, Wien 18/3*. Се товариство, о скільки знаємо, наділяє безплатно кріликами тих, що хотіли би взяти ся до годівлі. На відповідь треба до листу доложити марку.

Не знаючий: Масть городнича єсть дво-яка: студено-плинна і тепло-плинна. Перша єсть добра до роботи на малі розміри, до замашування малих ран і коли треба далеко від дому ходити; другу треба за кожний раз розгрівати, але она ліпше ловить ся дерева і великі рани нею заліплювати. Студено-плинну розмащує ся лопаткою, до тепло-плинної треба пензлика відповідної величини. Робить ся так: 1. Студено-плинна масть городнича: 66 і пів грама соснової живиці (білої смоли), 10 гр. чорної смоли (шевської), 3 гр. баранячого лому; 5 гр. воску, 5 гр. житної муки, пів грама червоного окру, 10 грамів спіритусу (90 степенів) — все то даєть 100 грамів

масти. На 1 кильо треба всего в десятеро більше, а робити треба так: Насамперед топить ся живицю, смолу, віск і лій в глинянім або в залізнім, два або й три рази більшим горшку як має бути скількість масти, а то для того, щоби она не легко збігла і не зайшла ся. Треба топити лиш на грани, або на блясі, так, щоби поломить лиш з під споду горнець лизала. При тім треба добре мішати і додати муки та окру і знов добре вимішати, та відставити, щоби мішанина трохи пристигла. Тоді треба доливати огрітого спіритусу і заєдно добре мішати. Спіритус огріває ся в незатканій флячині в той спосіб, що ставить ся в горнець зі студеною водою і огріває ся воду, щоби була тепла але не кипіла. Студеного спіритусу не можна доливати, бо він би став від теплої мішанини борзо парувати і бурити ся, а тоді би й все визбігало та ще могло би й займити ся. Для того добре єсть мати при робленю масти під рукою покришку і зараз горнець накрити, і мокру шмату, котрою можна би горіючу масу придушити. Осторожність потрібна. Як робити тепло-плинну масть, подамо пізніше.

П. Ліщ. в Крех: Садженніці глогу дістанете у фірми: *Leśnictwo Zassów koło Czarnej*; там спитайте і о насіне. Само насіне продає також фірма: *Teof. Łucki, Мільна, п. Підкамінь коло Рогатина, пів кильо по 30 зр.*

Просимо наших читателів відповіді на слідуєчі питання:

1) У кого можна би купити расові безроги на приховок?

2) Хто займає ся годівлею расових кріликів, якої раси, чи продав би і по чому?

3) Котрі селяни і в котрих громадах позаводили собі ставки взгядно саджавки і як они їм ведуть ся? — Як веде ся рибне господарство селянам Василеві Середі, Юркови Хрупицькому, Назареві Войтасевичеві, Юркови Кузьмичі, Юр. Щарбякови, Семкови Ілечко, Гнатови Павлишиному, Васил. Сичові, Ів. Феданові в громаді Ляшки коло Висічка, ярославського повіта, що в 1893 р. завели собі ставки на своїх ґрунтах по 6 до 15 квад. м. простору?

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 11. цвітня. Перебуваючий тут кардинал єп. єпископ вроцлавський Копп був вчора на окремій аудієнції у Є. Вел. Цісаря.

Відень 11 цвітня. Після берлинських газет, пруске міністерство просвіти відкинуло петицію духовенства католицького з горішного Шлезка, в справі розширення науки язика польского в школах народних.

Вашінгтон 11 цвітня. Ген. Отіс доносить з Манілі, що ген. Лявтон заняв вчора найбільше на полудне від Манілі місто Санта Круз.

Париж 11 цвітня. Після „Soire“ адмірал Ківервіль (Cuverville) подав ся до димісії; причиною має бути непорозуміння з міністром Льюкроа.

Папа (держ. Іллінайс) 11 цвітня. Межи білими а чорними робітниками (муринами) прийшло тут вчора до великої бійки, в котрій убито 2 білих а 4 чорних, а 8 тяжко ранено.

15 кр. — кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в виді листової марки, величина 60×27 міліметрів, ритованих на сталі, одинокий підручник для молодіж. Для замовлень з провінції треба дочислити порто з реком. 15 кр. Адміністрація „Нар. Часописи“.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

слив кілька дахівок в на сусідній хаті. І рудий прийшов на гадку, що мати Раноккія певне тому так сумує, що єї син був все слабій і хоровитий і она поводила ся з ним як з немовлятем. Протівно він був все сильній і здоровий і его мати ніколи й сльози, задля него, бо не бояла ся, аби его стратила.

За кілька днів розійшла ся по копальни вість, що Раноккію умер. Мальпелю пішов у той яр, де колись затагнув Раноккія дивити ся на здохлого „Сірого“. З „Сірого“ не було нічого крім костей. Так буде і з Раноккієм і сльози его матери осушать ся, так як осушила свої сльози і матір Мальпеля по смерті вітця і тепер знов віддала ся і перенесла ся до другого села. І сестра віддала ся а хата стояла пустою. Від тепер вже ніхто не питав ся, коли его били, а він сам також ні; як станеш з ним то що з ослом, або з Раноккієм, то й він не буде нічого чути.

В тім часі прийшов до копальні один чоловік, котрого там ніхто ще не бачив, але він держав ся від всіх остеронь. Другі робітники говорили, що він утік з в'язниці і колиб его зловили, то замкнули би его знов на довгі літа. При тій нагоді дізнав ся Мальпелю, що в'язниця то таке місце, де замикають злодіїв і таких непотрібів як він, наглядають за ними і довгі літа не випускають на волю.

Від тої хвилі тягнула его якась хороблива цікавість до того чоловіка, що сидів у в'язниці і утік з неї. Однакж по кількох тижнях заявив збіглець просто, що має вже досить того кертячного життя і що волисть радше ціле своє життя працювати на галярах; в'язниця то золото против копальні і він волисть добровільно до неї вернути.

— То чомуж ті всі, що працюють в копальні, не кажуть себе замкнуті у в'язницю? — спитав Мальпелю.

— Бо не всі такі злі люди як ти — відповів кривобокій. — Впрочім не бій ся, вже ти певне дістанеш ся до неї і лишиш там свої кости.

Тимчасом Мальпелю лишив свої кости в закопі, так само як отець, лише в инший спосіб. Одного дня треба було розслідити один підземний хідник, о котрім казали, що він виходить до другого закопу, що лежить на ліво над самою долиною. Коли би то показало ся правдою, то ошадилось би половину часу і праці на добування піску. Але як то не була правда, то грозила небезпечність, що той хто піде розвідувати, заблудкає ся і на віки пропаде. Очевидно що ніхто з жонатих не хотів виставляти себе на таку небезпечність, але не хотів і ніхто инший.

Мальпелю один не мав нікого, хто би за ним жалував. Взагалі не мав нічого крім червиків вітця, що висіли в пустій хаті на кілку. Тому завдавали ему найнебезпечніші роботи, а що він не розумів того і не зважав на себе, то й другі не уважали на него. Отже коли его тепер висилали, пригадав собі вправді на тих заблуканих гірників, що ходили по підземних крутих хідниках і кликали дармо о поміч, доки там не погибли, але не сказав нічого. Бо й пощо? Взяв знарядя вітця, ліхтарню, торбу з хлібом і фляшку вина і пішов; від того часу ніхто вже ні бачив его ні чув про него.

Так і слід процав за Мальпелем а робітники коли про него говорили, знижали голос і оглядали ся; бояли ся, аби він нараз не з'явив ся перед ними з своїм червоним волосем і поганими сірими очима.

До Народної Часописи

Газети Львівської

Всілякі

 ОГОЛОШЕННЯ

приймає виключно

АГЕНЦІЯ

ДНЕВНИКІВ І ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні.